

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 14.03.2023, klo 17:00 - 19:50

Paikka Pääkirjasto, kokoustila Laura (Autoasemankatu 2)

Käsitellyt asiat

- § 23 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 24 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 25 Tuusulan ilmasto-ohjelma**
- § 26 Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen malli Tuusulassa -hankkeen loppuraportti**
- § 27 Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnittelua ja koordinaatiota varten kuntiin yhdyshenkilöt**
- § 28 Päihdevalistus Tuusulassa, aloite**
- § 29 Ilmoitus- /muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Ulla Palomäki, puheenjohtaja
Jari Räsänen
Teresa Hellgren
Jari Hellgrén
Eero Juntunen, etäyhteys
Jukka Keränen, etäyhteys
Annika Lappalainen
Mira Lehtinen
Satu Rathgeber
Pekka Ruotsalainen

Muut saapuvilla olleet

Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö, sihteeri
Merja Heikkonen, vammaisneuvoston edustaja
Kati Lepojärvi, kunnanhallituksen edustaja
Anja Matikainen, ikäihmisten neuvoston edustaja
Mico Taininkoski, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 19:27
Carita Ljungberg, tarkastuslautakunnan edustaja
Eeva-Mari Vehkanen, lapsi- ja perheasiainneuvoston edustaja, poistui 18:51
Sirpa Seppälä, tiimivastaava, poistui 17:30
Elina Kolehmainen, asumisneuvoja, saapui 17:30, poistui 18:00
Tanja Turunen, asumisneuvoja, saapui 17:30, poistui 18:00
Riikka Uusikulku, hankekehityspäällikkö, saapui 18:00, poistui 18:50

Poissa

Erja Sarenius-Salmenkivi

Allekirjoitukset

Ulla Palomäki
Puheenjohtaja

Heidi Hagman
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Jari Hellgrén

Jari Räsänen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 23

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 24

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi

Jari Hellgrén ja Jari Räsänen.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi

Jari Hellgrén ja Jari Räsänen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 25

Tuusulan ilmasto-ohjelma

TUUDno-2023-34

Valmistelija / lisätiedot:

Terhi Wermundsen, Heidi Hagman
terhi.wermundsen@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi
kaavasuunnittelija, kehittämispäällikkö

Liitteet

- 1 Tuusulan ilmasto-ohjelma, WSP 2023, hyteltk 14.3.2023
- 2 Ilmasto-ohjelma 2023 - 25, ennakkomateriaali, hyteltk 14.3.2023

Vuoden 2023 alusta **ilmastolaki** velvoittaa kuntia laatimaan ilmastosuunnitelman. Tuusulan kunnassa on vuonna 2022 laadittu poikkihallinnollisena yhteistyönä ilmasto-ohjelma, joka täyttää lain velvoitteet. Ilmasto-ohjelma esiteltiin luottamushenkilöille iltakoulussa 1.2.2023. Konsulttina ilmasto-ohjelmatyössä on toiminut WSP.

Ilmasto-ohjelman laadinta sisältyy vuosina 2021-2023 toteutettavaan kehitystyöhön, jonka perusta luotiin vuonna 2021. Kehitysvaihe ajoittui vuoteen 2022 ja mallin mukainen toiminta aloitetaan vuoden 2023 aikana. Ilmasto-ohjelma ja kuntaorganisaation kasvihuonekaasulaskelma on laadittu loppuvuodesta 2022. Tuusulan kuntaorganisaation kasvihuonekaasupäästöt on laskettu vuoden 2021 tiedoilla. Laskelma on tehty tässä työssä ensimmäistä kertaa ja se ohjaa kohdentamaan huomion vaikuttavimpiin eriin ja toimenpidetarpeisiin.

Kunnan ilmastotyössä tarkastelutasoina ovat sekä kuntaorganisaatiotasoa että alueellinen taso. Kuntaorganisaatiolla tarkoitetaan kuntayhteisöä ilman liikelaitoksia. Ilmasto-ohjelmaa pohjustava alustava ilmastosuunnitelma valmistettiin vuonna 2021 ja siinä luotiin Tuusulan olosuhteisiin soveltuva toimenpiteiden jaottelu. Ilmasto-ohjelman rakenne ja toimenpiteet perustuvat kuuteen pääryhmään: ilmastovastuu, energia, rakentaminen, liikenne, sopeutuminen sekä hiilinielut ja -varastot. Ilmastovastuuseen sisältyvät esimerkiksi hankinnat, yritys yhteistyö, viestintä, ilmastokasvatus ja asukas yhteistyö.

Ilmasto-ohjelmassa esitetään Tuusulan kunnan ilmastotavoite, tavoitteen saavuttamisen pääkeinot sekä suunnitelma Tuusulan kunnan suorien ja epäsuorien päästöjen vähentämiseksi tavoitevuoteen 2035. Välillisten päästöjen osalta tavoitevuodeksi esitetään vuotta 2040. Ohjelmassa kuvataan toimenpiteet ryhmittäin tiiviinä kuvauksina. Lisäksi ohjelmassa kuvataan toimeenpano ja seuranta sekä ilmastoviestintä ja osallisuus. Tarkempi suunnitelma ohjelmoituina toimenpiteinä kuluvalle valtuustokaudelle 2023-2025 esitetään liitteessä.

Ohjelman toimeenpano suoritetaan vuonna 2021 muodostetun ilmastojohtamisen toimintamallin mukaan. Ilmasto-ohjelma päivitetään valtuustokausittain eli täsmennetään työ kullekin kaudelle konkreettiseksi toimenpidekorteiksi vastuutahoineen. Hyväksymällä ilmasto-ohjelman, kunta päättää kansalliseen sekä maakunnalliseen kehikseen sovittuvasta realistisesta kokonaistavoitteesta sekä ilmasto-ohjelmasta kuluvalle valtuustokaudelle. Kokonaistavoite Tuusulan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kuntaorganisaatiolle on saavuttaa hiilineutraalius suorien (scope 1) ja epäsuorien (scope 2) päästöjen sekä työasiamatkojen, jätteiden, leasing-ajoneuvojen ja taksimatkojen osalta viimeistään vuonna 2035. Mahdollisesti tavoite voidaan saavuttaa jo aikaisemmin. Välillisten päästöjen (scope 3) osalta tavoitteena on vähentää päästöjä 70 % vuoden 2021 tasosta vuoteen 2035 mennessä ja saavuttaa hiilineutraalius niiden osalta vuoteen 2040 mennessä. Tavoitteet on asetettu nykyhetken näkökulmasta ja tiedoilla, ja tavoitteita voidaan tarkistaa tulevien valtuustokausien ilmasto-ohjelmissa. Kuntaorganisaation päästöihin on laskettu rakentaminen ja kunnossapito, hankitut tuotteet ja palvelut olennaisin erin, ostoenergia, kunnan omat ajoneuvot ja leasing-ajoneuvot, työasiamatkat ja työntekijöiden työmatkat sekä toimintojen jäte. Vuoden 2021 tiedoilla laaditun laskelman perusteella olennaisten erien päästöt olivat 19 738 tCO_{2e}.

Ilmasto-ohjelmaa vetämään tarvitaan vuonna 2021 muodostetun toimintamallin mukaisesti ilmastokoordinaattori.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan alaista toimintaa koskevan osuuden ilmasto-ohjelmasta.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan alaista toimintaa koskevan osuuden ilmasto-ohjelmasta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ikäihmisten neuvosto, § 10,30.01.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 26, 14.03.2023

§ 26

Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen malli Tuusulassa -hankkeen loppuraportti

TUUDno-2021-1347

Ikäihmisten neuvosto, 30.01.2023, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Sara Tallsten

Vuosina 2020–2022 on toteutettu 57 ikääntyneiden asumisen valtionavustushanketta, joiden toteuttajina ovat olleet kunnat ja kuntayhtymät. Hankkeiden ulkoisella arvioinnilla kartoitetaan ikääntyneiden asumisen kehittämishankkeiden toimeenpanoa ja toteutusta suhteessa kunkin vuoden hakuilmoituksen tavoitteisiin sekä laajemmin suhteessa ikääntyneiden asumisen kehittämistarpeisiin. Lisäksi kootaan hankkeissa kehitetyt hyvät toimintamallit sekä tarpeita ja ehdotuksia tulevaa toimintaa varten. Arvioinnin toteuttaa Owl Group Oy.

Osana arviointia toteutetaan kysely hankkeiden ohjausryhmille ja vanhusneuvostoille. Kyselyllä kartoitetaan näkemyksiä hankkeen toteutuksesta ja tuloksista, kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöstä sekä alueellisista tarpeista ja näkemyksistä ikääntyneiden asumisen kehittämiseen.

Ikäihmisten neuvostoa pyydetään vastaamaan kyselyyn ikääntyneiden asumisen kehittämishankkeista viimeistään 3.2.2023.

Arvioinnin kohteena olevat hankkeet Tuusulassa:

2021: Yhteisöllisen asumisen malli Tuusulassa

Yhteisöllisen asumisen malli Tuusulassa -hankkeen tavoitteena on edistää yhteisöllistä asumista ja kehittää innovatiivisia yhteisöllisen asumisen ratkaisuja ikääntyneille. Hankkeen aikana rakennetaan ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen toimintamallia. Tarkoitus on valmistella ensimmäisiä yhteisöllisen asumisen kohteita ympäri kuntaa. Yhteisöllistä asumista toteutetaan eri hallintamuodoissa ja asuntotyypeissä. Hankkeen aikana kartoitetaan toteutettuja yhteisöllisen asumisen ratkaisuja ja tehdään kysely ikäihmisten asumisen toiveista. Lisäksi kartoitetaan keskeiset yhteiskehittämiseen osallistuvat toimijat. Yhteisöllistä asumista suunnitellaan alueellisissa työpajoissa ikäihmisten, rakentajien ja kunnan edustajien kesken. Hankkeen yhteistyökumppanina on Miina Sillanpään Säätio. Säätio vastaa esikartoituksesta, työpajojen fasilitoinnista sekä toimintamallin tuottamisesta yhteistyössä kunnan kanssa.

2022: Ikäystävällinen asuinympäristö Tuusulan keskusta

Tuusulan pientalovaltaisessa kunnassa senioreille tarvitaan kotona asumista tukevia asumisen ratkaisuja. Hankkeessa suunnitellaan ikääntyneiden asunusratkaisuja Tuusulan keskusta-alueelle, josta kehitetään ikäystävällinen asuinympäristö. Siihen tehdään konseptisuunnitelma asumisen ratkaisuksi ja järjestetään idea- ja/tai

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tontinluovutuskilpailu, jossa etsitään uudenlaisia ratkaisuja, konsepteja ja toimijoita ikääntyneiden asumiseen. Myös välimuotoista asumista kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hanke toteutetaan poikkihallinnollisena yhteistyönä ja ikääntyneet osallistetaan varhaisessa vaiheessa.

Ehdotus

Esittelijä: Sara Tallsten

Ikäihmiäiden neuvosto päättää

- vastata kyselyyn hankkeiden toteutuksesta ja ikääntyneiden asumisen kehittämistarpeista.

Päätös

Ikäihmiäiden neuvosto päätti

- vastata kyselyyn hankkeiden toteutuksesta ja ikääntyneiden asumisen kehittämistarpeista.
-

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 14.03.2023, § 26

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Uusikulku, Heidi Hagman
riikka.uusikulku@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi
hankekehityspäällikkö, kehittämisspäällikkö

Liitteet

- 1 Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen hankkeen tulosten esittely, hytelk 14.3.2023
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 2 Tilakuva + kyselyn tulokset, hytelk 14.3.2023
- 3 Tuusula - Ikääntyneiden asuminen, hytelk 14.3.2023

Tuusulan kunta sai rahoituksen ikääntyvien yhteisöllisen asumisen kehittämiseksi Ympäristöministeriön Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelmasta keväällä 2021. Hankkeen tavoitteena oli edistää ikääntyneiden yhteisöllistä asumista Tuusulassa ja kehittää ikääntyneiden hyvinvointia edistäviä uusia ja innovatiivisia yhteisöllisen asumisen ratkaisuja.

Hankkeessa käytiin aktiivista keskustelua ikäihmisten kanssa asumiseen liittyvistä toiveista ja tarpeista. Syksyllä 2021 järjestettiin kolme alueellista työpajaa, joissa keskusteltiin ikääntyvien asumisen unelmista. Työpajojen jälkeen ikääntyvien näkemyksiä kartoitettiin vielä asumiskysymyksiä selvittävän kyselyn avulla. Keväällä 2022 ikääntyville järjestettiin yhteisöllisen asumisen ilta, jossa tutustuttiin yhteisölliseen asumiseen asumismuotona.

Sekä työpajoista että kyselystä saatiin runsaasti tietoa asumisen kehittämistarpeista. Näiden lisäksi selvitettiin ikääntyneiden asumisen kokonaiskuvaa monipuolisen tilastoaineiston avulla. Selvitys lisäsi ymmärrystä ikääntyneiden asumisen tilannekuvasta. Hankkeessa kartoitettiin myös yhteisöllisen asumisen kehittämiseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

osallistuvia toimijoita ja tehtiin selvitys Suomessa toteutetuista yhteisöllisen asumisen ratkaisuista.

Kyselyn ja kootun tiedon pohjalta järjestettiin keväällä 2022 eri toimijoille kokoava työpaja, jossa pohdittiin erityisesti ikääntyvien asumisen kehittämistarpeita. Mukana keskustelemassa oli edustajia mm. ikäihmisten neuvostosta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnasta, Tuusulan seurakunnasta ja Tuusulan kunnasta.

Hankkeen aikana kokeiltiin yhteisöllistä toimintaa Kalliopohjan asuinalueella. Asukkaat toivoivat olohuonetoimintaa, ja kokeilu oli käynnissä koko hankkeen ajan. Yhteisöllisestä olohuonetoiminnasta saatiin hyviä kokemuksia ja toimintaa on tarkoitus jatkaa ja laajentaa hankkeen jälkeen. Toiminta tukee ikääntyvien kotona asumista ja sosiaalisia suhteita sekä vahvistaa naapuruston yhteisöllisyyttä.

Syksyllä 2022 järjestettiin Elämää elinvuosiin -verkostotyöpaja, jonne kutsuttiin ikääntyneiden yhteisöllisen asumisympäristön keskeisiä toteuttajia: yhdistyksiä, järjestöjä, yrittäjiä, seurakunta, kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, viherpalvelut ja yleisten alueiden kunnossapito. Työpajassa pohdittiin, miten eri tahot voivat yhdessä tukea ikääntyvien kotona asumista.

Hankkeen aikana Tuusulassa käynnistettiin ikääntyvien asumisneuvonta, jonka tehtävä on tukea ikäihmisiä asumisen asioissa, etsiä ratkaisuja, jotta ikääntyneet pystyvät asumaan kotona mahdollisimman pitkään, auttaa ikäihmisiä etsimään vaihtoehtoja nykyiselle asumiselle, tukea ikäihmisiä asumisessa tapahtuvissa muutoksissa ja ratkaista erilaisia asumisen ongelmatilanteita yhdessä ikäihmisen kanssa.

Hankkeen loppupuolella paneuduttiin vielä hyvinvointialueen ja kunnan välisen yhteistyön kehittämiseen. Yhteistyön tiivistäminen, uudet toimintatavat ja -foorumit ovat tärkeitä, jotta ikääntyvien yhteisöllisen asumisen ratkaisuja päästään kehittämään. Yhteistyön kehittäminen jatkuu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.

Hankkeen lopuksi laadittiin yhteisöllisen asumisen malli. Ikäystävällinen asuinympäristö nähtiin koostuvan oman kodin ja fyysisen ympäristön lisäksi palveluista, liikkumismahdollisuuksista, osallisuudesta ja naapuruston yhteisöllisyydestä. Yhteisöllisen asumisen mallia hyödynnetään mm. ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman valmistelussa.

Samaan aikaan hankkeen kanssa Tuusulan kunnassa valmisteltiin asuntopoliittista ohjelmaa. Pitkälti hankkeen ansiosta ikääntyvien asumisen kehittäminen nousi tärkeäksi osaksi asuntopoliittista ohjelmaa. Vaikka hanke päättyy, pysyy ikääntyvien asumisen kehittäminen agendalla myös tulevaisuudessa.

Tuusulan kunta on saanut Ympäristöministeriöltä rahoituksen uudelle hankkeelle vuonna 2022. Hankkeessa jatketaan ikäystävällisen asuinkorttelin kehittämistä Rykmentinpuiston kortteliin 5726. Lisäksi kunta osallistuu Tampereen yliopiston ja ARAn koordinoimaan Tulevaisuuden senioriasuminen -hankkeeseen, joka on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

käynnissä 2023-2025.

Lisätiedot: hankekehityspäällikkö Riikka Uusikulku, p. 040 314 3040

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä hankkeen loppuraportin tiedoksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- merkitä hankkeen loppuraportin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 20, 14.02.2023
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 27, 14.03.2023

§ 27

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnittelua ja koordinaatiota varten kuntiin yhdyshenkilöt

TUUDno-2022-2465

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 14.02.2023, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Järjestöneuvottelukunta toteaa aloitteessaan seuraavaa:

Keski-Uudenmaan alueella toimivat sote-järjestöt haluavat olla mukana kehittämässä toimintaa, joka auttaa ehkäisemään lähisuhdeväkivaltaa. Ajoissa auttaminen on inhimillistä ja myös taloudellisesti järkevää. Suuri osa väkivaltatyöstä ja siihen puuttumisesta tehdään hyvinvointialueen sote-palveluissa. Kunnilla on kuitenkin edelleen merkittävä hyvinvointia ja terveyttä edistävä tehtävä. Siihen kuuluvat väkivaltaa ehkäisevät toimet esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja nuorisotoimessa. Samoin järjestöjen toiminnassa on mahdollista tunnistaa ilmiö ja kertoa saatavilla olevasta avusta. Saumaton yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on välttämätöntä.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella toimiva Järjestöneuvottelukunta ehdottaa, että hyvinvointialueelle nimetään väkivaltatyöstä vastaava koordinaattori ja kuntiin yhdyshenkilöt väkivallan ehkäisyn suunnittelua ja koordinaatiota varten. Tehtäviä varten ei tarvitse perustaa uusia vakansseja. Tärkeintä on sopia vastuut ja antaa työaikaa sekä muut tarvittavat resurssit sekä liittää väkivallan ehkäisytyö osaksi hyvinvointisuunnitelmia.

Järjestöt tunnistavat myös oman roolinsa ja haluavat tukea Keusoten Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelman toteuttamista. Tärkeintä on havaita lähisuhdeväkivalta ajoissa ja rohkaista tuen piiriin sekä kokija että tekijä. Olennaista on tunnistaa fyysistä väkivaltaa lähes aina edeltävä henkinen väkivalta erilaisine ilmenemismuotoineen. Apua saa esimerkiksi Keski-Uudenmaan turvakodin, Lyömätön Linja Keski-Uusimaan, Rikosuhripäivystyksen ja Kriminaalihuollon tukisäätiön kautta.

Tuusulan kunnan vastaus

Tuusulan kunnassa lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy sisältyy valtuuston hyväksymään hyvinvointisuunnitelmaan 2022-2025 ja sitä toteuttavaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelmaan (hyte-lautakunta 5/2022). Lähi- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelma kuvaa lähisuhde- ja perheväkivallan yleisyyttä, väkivallan moninaisuutta ja ilmiötä sekä tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla ennaltaehkäistä ja puuttua ilmiöön. Lähisuhde ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelmaa on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä Keusoten kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suunnitelmaan on määritelty yhteiset alueelliset toimintatavat puheeksioton ja viestinnän keinoin. Suunnitelma kuvaa prosessin asiakkaan jatko-ohjaukseen sekä työntekijän että asiakkaan näkökulmista.

Tuusulan perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnitelman tavoitteet 2022 - 2024:

1. Asiakkaita työssään kohtaavien työntekijöiden tietoisuuden lisääminen ilmiöstä

Luodaan selkeä perhe- ja lähivallan ehkäisyn ja puheeksioton koulutuskokonaisuus yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa, pääasiallisia yhteistyökumppaneita ovat hyvinvointialue.

Otamme käyttöön yhteiset palveluiden verkon rakenteet toimintaohjeista, sekä lisäämme tietoisuutta perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisystä Tuusulassa.

Yhteisen keskustelun, tiedotuksen ja selkeiden toimintaohjeiden kautta luomme avointa ja keskustelevaa ilmapiiriä teeman ympärillä niin, että työntekijöiden osaaminen ja kyky ottaa perhe- ja lähisuhdeväkivalta kehittyä ja vaikenemisen ilmapiiriä voidaan purkaa.

Vuoden 2023 aikana luomme yhteisen koulutuskalenterin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja luomme selkeän mallin tukea ja rohkaista jokaista asiakkaita kohtaavaa ammattilaista purkamaan hiljenemisen kulttuuria teeman ympäriltä.

2. Toimintakorttikäyttöön yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

KeuSote osana omaa toimintaansa on luonut omaa alueellista perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyohjelmaa yhteistyössä kuntien kanssa. Tämän työn tuloksena on luotu pohja toimintakorteille. Korteissa tulee olemaan erikseen viranomaisyhteistyötä kuvaavia kortteja, sekä kuntalaisille viestittäviä avun ja tuen rakenteita. Vuoden 2023 aikana toimintakortit ovat sekä työntekijöiden että kuntalaisten tiedossa ja selkeästi löydettävissä eri kanavista.

3. Tietosisällön ja hiljaisten signaalien keräämisen ja seurannan rakenteen selkeyttäminen

Kuten jo suunnitelman alussa todettiin, on perhe- ja lähisuhdeväkivallan esiintymisen ja ilmiöiden seuraamisen tietosisältö kerättävä jatkossa erilaisista lähteistä. Vuoden 2023 aikana tietosisällön ja sen keräämisen rakenne määritellään yhdessä eri toimijoiden ja hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen lautakunnan kanssa niin, että meillä on riittävä ja pitkäkestoinen tapa seurata ilmiötä ja siihen liittyvää ehkäisyä. Tietosisällön ja toimenpiteiden seurannan ja jatkuvan kouluttamisen ja kehittämisen näkökulmasta on tärkeä pohtia myös työn resurssointi.

Tuusulan kunnan yhteyshenkilönä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyssä toimii osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäälikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen vastauksen järjestöneuvottelukunnan aloitteeseen.

Päätös

Asian käsittely siirtyy seuraavaan kokoukseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 14.03.2023, § 27

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen vastauksen järjestöneuvottelukunnan aloitteeseen.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- antaa asiaselostuksen mukaisen vastauksen järjestöneuvottelukunnan aloitteeseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, § 96, 20.06.2022

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 97, 20.09.2022

Kunnanhallitus, § 329, 26.09.2022

Valtuusto, § 147, 14.11.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 21, 14.02.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 28, 14.03.2023

§ 28

Päihdevalistus Tuusulassa, aloite

TUUDno-2022-1419

Valtuusto, 20.06.2022, § 96

"Korona-ajan jälkeen on lasten ja nuorten hyvinvoinnissa näkynyt selviä muutoksia huonompaan. Pahoinvointi, mielen ongelmat sekä päihteiden käyttö ovat lisääntyneet. Lasten ja nuorten hyvinvointi on meidän päättäjien, vanhempien sekä alan ammattilaisten vastuulla. Sosiaalisessa mediassa leviävä päihteiden käytön ihannoiti on levinnyt myös meille Tuusulaan ja keskustelu humalatilien hakuisuudesta on lisääntynyt nuorten keskuudessa. Kirkkaan alkoholin saaminen alaikäisenä on helppoa esimerkiksi pikaviestintäpalvelun snapchatin kautta. On saatu tietoa, että alakoulu ikäiset lapset ovat päätyneet sairaalahoitoon kirkkaan alkoholin juomisesta, kun eivät ymmärrä kuinka vaarallisesta juomasta on kyse. Apua ja tietoa on oltava saatavilla ja ennaltaehkäisevästi. Herääkin kysymys, onko meillä Tuusulassa päihdevalistusta kouluissa riittävästi? Olisiko hyvä palauttaa lakkautettu nuorisolautakunta toimintaa näin korona-ajan jälkeen ja toimimaan vahvana nuorison äänenä Tuusulassa tuoden meille päättäjille konkreettista, ensikäden tietoa kuinka meidän Tuusulan lapsilla ja nuorilla sujuu ja mitä tukea he tarvitsisivat?

Tuusulan perussuomalaiset ehdottavat, että päihdevalistusta lisättäisiin kouluissa ja että Tuusulan kunta tekisi yhteistyötä esimerkiksi Elämäni sankarit ry:n kanssa. Heiltä saisi tukea ja ohjausta päihdevalistukseen kouluissa. Olisi myös tärkeää tiivistää yhteistyötä perheiden kanssa esimerkiksi ongelmaa koskevien vanhempainiltojen muodossa."

Päätös

Lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 20.09.2022, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Helena Palola

markus.torvinen@tuusula.fi, helena.palola@tuusula.fi

opetuspäällikkö, kasvun ja oppimisen tuen päällikkö

Opetussuunnitelmassa päihdevalistus kuuluu mm. terveystiedon ja ympäristöopin sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksissa aihe liittyy erityisesti L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot. Tavoitteena on, että päihdevalistusta perusopetuksessa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

käsitellään ikätasoisesti pitkäjänteisesti peruskoulun aikana. Sen myötä lapsille ja nuorille kehittyy sekä tietoa päihteiden käytön haitoista, että taitoja tehdä omaa terveyttä edistäviä päätöksiä ja valintoja.

Elämäni Sankari ry, Keusote kuntayhtymä ja alueen kunnat ovat sopineet toteuttavansa "Pidä Pääsi" -koulukiertueen tulevana lukuvuonna. Kiertueen tavoitteena on tuottaa kouluille tukea ehkäisevään päihdetyöhön. Kohderyhmänä on alueen yläkoulujen 7.-luokkalaiset. Kyseisen "Pidä pääsi" -kiertueen yhteydessä järjestetään myös opettajien info ja vanhempainilta.

Osana SITKO (Sitouttavan koulu yhteistyö) hanketta on yhdessä Vanhempainliiton kanssa järjestetty Teamsin kautta yhteensä viisi vanhempainiltaa yläkouluikäisten lasten vanhemmille. Yhden tapaamisen teemana oli päihteet. Ko. illassa vieraina oli Ehyt, Jokelan koulukeskuksen terveydenhoitaja, sekä nuorten päihdepysäytyksen vastaava ohjaaja. Ko. Vanhempainilloista saadun hyvän palautteen perusteella ko. vanhempainiltojen järjestämistä jatketaan myös lukuvuonna 2022- 23.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa Johanna Sipiläisen, Ari Koposen ja usean muun valtuutetun esittämän aloitteen 20.6.2022 § 96 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 26.09.2022, § 329

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Helena Palola

markus.torvinen@tuusula.fi, helena.palola@tuusula.fi

opetuspäällikkö, kasvun ja oppimisen tuen päällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä edellä olevan vastauksen aloitteen johdosta
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Johanna Sipiläisen, Ari Koposen ja usean muun valtuutetun esittämän aloitteen 20.6.2022 § 96 tulleen käsitellyksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 14.11.2022, § 147

Ehdotus

Valtuusto päättää

- katsoa Johanna Sipiläisen, Ari Koposen ja usean muun valtuutetun esittämän aloitteen 20.6.2022 § 96 tulleen käsittelyksi.

Puheenjohtajan avattu asiasta keskustelun, Johanna Sipiläinen esitti useiden kannattamana, että aloite palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Valtuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- palauttaa aloitteen valmisteltavaksi.
-

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 14.02.2023, § 21

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Sara Tallsten, Katja Elo
heidi.hagman@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi
kehittämispäällikkö, kehittämispäällikkö

Johanna Sipiläinen, Ari Koponen ja useat muut valtuutetut esittivät aloitteen päihdevalistuksesta Tuusulassa 20.6.2022. Aloitteessa esitettiin huoli lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja lisääntyneestä päihteiden käytöstä koronan jälkeisessä ajassa. Aloitteessa toivottiin päättäjille tuotavan tietoa tuusulalaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja tarpeista. Aloitteessa esitettiin myös, että päihdevalistusta lisättäisiin kouluissa ja että Tuusulan kunta tekisi yhteistyötä esimerkiksi Elämäni sankarit ry:n kanssa. Aloitteen tekijät näkivät myös tärkeänä tiivistää yhteistyötä perheiden kanssa esimerkiksi ongelmia koskevien vanhempainiltojen muodossa

Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävää

Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Sen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön aiheuttamia haittoja niin päihteiden käyttäjille, heidän läheisilleen kuin yhteiskunnalle. Työn tavoitteena on myös lisätä ymmärrystä päihteiden käytöstä ja niihin liittyvistä ilmiöistä sekä edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista päihteisiin liittyvissä asioissa. Ehkäisevä työ ei ole yksittäisten toimijoiden vastuulla, vaan se kuuluu meille kaikille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) kattaa alkoholi-, huumausaine- ja rahapelihaittojen sekä tupakoinnin vähentämisen. Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö perustuu yhteistyöhön, päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien haittojen seurantaan, käytettävissä olevaan tieteelliseen näyttöön ja hyviin käytäntöihin. Kysynnän vähentämisen rinnalle on nostettu saatavuuden rajoittaminen muun muassa yhteistyössä paikallisten elinkeinotoimijoiden kanssa. Alkoholilain kokonaisuudistuksen myötä (1102/2017) alkoholin myynnin ja anniskelun yksityiskohtaista sääntelyä purettiin ja tämä toi lisää vastuuta elinkeinotoimijoille. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus alkoholilain valvonnasta pitää sisällään elinkeinotoimijoiden velvollisuuden kirjallisiin omavalvontasuunnitelmiin. Tupakkalain (549/2016) tavoitteena on tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön loppuminen vuoteen 2030 mennessä.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä ja ehkäisevän päihdetyön vastuutahot

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä määrittää sen 5§:ssä, että kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen.

Tuusulan kunnan hallintosäännön 9§ mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta vastaa kuntatasoisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhteistyön ohjauksesta. Hallintosäännön 25.3 § mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 1. ohjaa kuntatasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja yhteistyötä eri yhdyspinnoilla ja 2. vastaa hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelman valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista. Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toimii Tuusulan hallintosääntöön perustuen ehkäisevän päihdetyön lain (523/2015, 5 §) määrittelemänä ehkäisevän päihdetyön toimielimenä.

Ehkäisevän päihdetyön toimielimen tehtäviin kuuluu:

1. huolehtia kunnan päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevasta tiedotuksesta
2. huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle
3. lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa kunnan tehtävissä
4. esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia kunnan hallinnossa, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa, sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimessa sekä elinkeinotoimessa
5. huolehtia siitä, että 4. kohdassa tarkoitetut kunnan toimet sovitetaan yhteen poliisin, alkoholilain (1143/1994) ja tupakkalain (693/1976) noudattamisen valvonnan, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa.

Tuusulan valtuusto on kokouksessaan 1.4.2022 hyväksynyt Tuusulan hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 ja osana sitä ehkäisevän päihdetyön suunnitelman vuoteen 2025.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan ehkäisevän päihdetyön suunnitelmassa määritetään, että kunnan ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimii yhteisten palveluiden toimialueella työskentelevä ohjaamopalvelupäällikkö. Hänen varahenkilönään toimii kuntatoimialalle sijoittuva osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori. Kunnassa toimineen ohjaamopalvelupäällikön irtisanouduttua sovittiin, että ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimii jatkossa osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma määrittää myös, että ehkäisevän päihdetyön moniammatillisena työryhmänä toimii kunnan hyte-ryhmä. Lasten, nuorten ja perheiden työryhmä (LaNuPe-ryhmä) käsittelee lasten ja nuorten ehkäisevän työn kysymyksiä.

Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa strategisella ja taktisella tasolla

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) vastaa valtakunnallisesti ehkäisevän päihdetyön koordinoinnista ja ohjauksesta. Tuusulassa ehkäisevää päihdetyötä tehdään yhteistyössä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Sote-uudistuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta on tärkeää tunnistaa yhdyspintoja ja rakentaa palveluja ja toiminnan tapoja sosiaali- ja terveystieteiden sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen välillä kunnissa, järjestöissä yms. toimijoissa.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman (2021-2025) tavoitteena on, että päihteiden (nikotiinituotteet, alkoholi, huumeet) käyttö vähenee. Sitä toteuttavan alueellisen ehkäisevän päihdetyön suunnitelman (2022-2025) tavoitteena on tunnistaa alueelliset ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vakioita ne osaksi kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa tehtävää yhteistyötä. Kuntakohtaiset tavoitteet ovat johdettavissa alueellisesta tasosta sekä kuntakohtaisista indikaattoreista. Kunnissa ja alueilla tehtävä soten ulkopuolinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on ratkaisevan tärkeää, jotta tavoite painotuksen siirtämiseksi ehkäisevään ja edistävään työhön toteutuisi. Tavoitteena alueellisesti on kaikkia ikäryhmiä koskevat toimenpiteet, joissa tarvittaessa huomioidaan ikäryhmien erityistarpeet.

Tavoitteena alueellisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa on nuorten päihdehoitopolun luominen (Tulevaisuuden lastensuojeluhanke). Tätä työtä tehdään yhteistyössä Nuorisoseuran ja lastensuojelun kanssa.

Yksi kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla työskentelevistä ryhmistä on ehkäisevän päihdetyön ryhmä, jossa parhaillaan valmistellaan Pakka-mallin käyttöönottoa ja tutustutaan Neljän tuulen toimintamalliin.

Pakka-toimintamalli on paikallisten alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn kehitetty menetelmä. Pakkaa toteutetaan paikkakunnalla tai alueella koko yhteisön voimin. Pakka-mallin mukaisella työllä voidaan tutkimusten mukaan parantaa ikärajavaltontaa myyntipaikoissa, vähentää alaikäisten alkoholin ja nikotiinituotteiden saatavuutta, tukea alaikäisten raittiutta ja vaikuttaa asukkaiden asenteisiin alaikäisten juomisesta sekä tiukentaa päihtyneille anniskelua ravintoloissa.

Pakka-malli perustuu kunnan eri toimijoiden, viranomaisten ja paikallisen elinkeinon yhteistyölle. Myös kuntalaiset otetaan mukaan toimintaan. Toimijoiden verkostoa ylläpitää Pakka-koordinaattori, joka sovittaa yhteen eri toiminnot. Toimintaa suunnitellaan Pakka-työryhmissä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Neljän tuulen toimintamalli on integroiva, yhdistävä, lähestymistapa päihde-, mielenterveys-, rahapeli- ja lähisuhdeväkivaltaongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen.

Ehkäisevä päihdetyö ja päihdevalistus lasten ja nuorten palveluissa - yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden välillä

Ehkäisevää päihdetyötä ja päihdevalistusta tehdään arkisissa kohtaamisissa tuusulalaisten kanssa ja operatiivisen tason yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Päihdevalistus, ennaltaehkäisevä työ ja päihteiden käyttöön puuttuminen ovat työtä, jota tehdään useissa palveluissa, moniammatillisesti ja ennaltaehkäisevästi osana sellaista työtä, jota ei luokitella päihdetyöksi. Toiminnassa huomioidaan aktiivisesti ajankohtaisia ilmiöitä, ja uusiin tilanteisiin reagoidaan matalalla kynnyksellä. Yhteistyötä tekevät esimerkiksi koulut, yhteisöllinen opiskeluhuolto, koulunuorisotyö, alueellinen nuorisotyö, nuorten aikuisten palvelut, Keusote ja vanhempainyhdistysten toimijat.

Tuusulassa on resursoitu uusiin toimintamalleihin ja henkilöstöön lasten ja nuorten palveluissa. Näiden ammattilaisten työskentelytavoilla vaikutetaan myös päihteiden käyttöön ennaltaehkäisevästi:

- Kouluvalmentajat
- Nuoriso-ohjaajat
- Laaja-alaiset erityisopettajat, mitoitus 1 ELA / 100 oppilasta
- Sitouttavan kouluyhteistyön mallit, koulupudokkuuden ehkäiseminen
- Kaikille yhteinen koulu -hankkeen inklusiiviset toimintamallit

Päihteet ovat yksi asia, jota käsitellään ja seurataan kaikenikäisten oppilaiden ja opiskelijoiden kasvatusta, opetusta ja hyvinvointityössä. Oppilaitoksissa, oppilashuoltotyössä ja alueellisessa nuorisotyössä arjen kohtaamiset ja havainnot, keskustelut nuorten kanssa ja ajankohtaisten ilmiöiden seuraaminen ovat luonteva ja tärkeä osa työtä, ja niiden kautta saadaan paljon tietoa siitä, mitä nuorille kuuluu. Täydennyskoulutuksen kautta on mahdollista tukea henkilöstön osaamisen lisäämistä myös päihdekasvatuksessa.

Lasten ja nuorten kanssa työskentelevillä on käytössään ohje huolen ilmaisemiseen matalalla kynnyksellä tilanteissa, joissa lapsen/nuoren/oppilaan/opiskelijan käytöksessä tai toiminnassa on aihetta huoleen. Tätä ohjetta sovelletaan myös niissä tilanteissa, joissa lapsen/nuoren/oppilaan/opiskelijan muuttuneen käytöksen syyksi voisi paljastua huumeiden tai muiden päihteiden käyttö.

Opetussuunnitelmassa päihdevalistus kuuluu mm. terveystiedon ja ympäristöopin sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksissa aihe liittyy erityisesti L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot. Tavoitteena on, että päihdevalistusta perusopetuksessa käsitellään ikätasoisesti pitkäjänteisesti peruskoulun aikana. Sen myötä lapsille ja nuorille kehittyy sekä tietoa päihteiden käytön haitoista, että taitoja tehdä omaa terveyttä edistäviä päätöksiä ja valintoja.

Elämäni Sankari ry, Keusote kuntayhtymä ja alueen kunnat ovat sopineet toteuttavansa ”Pidä Pääsi” -koulukiertueen tulevana lukuvuonna. Kiertueen tavoitteena on tuottaa kouluille tukea ehkäisevään päihdetyöhön. Kohderyhmänä on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueen yläkoulujen 7.-luokkalaiset. Kyseisen "Pidä pääsi" -kiertueen yhteydessä järjestetään myös opettajien info ja vanhempainilta.

Osana SITKO (Sitouttavan koulu yhteistyö) hanketta on yhdessä Vanhempainliiton kanssa järjestetty Teamsin kautta yhteensä viisi vanhempainiltaa yläkouluikäisten lasten vanhemmille. Yhden tapaamisen teemana oli päihheet ja tuon illan vieraina oli Ehyt, Jokelan koulukeskuksen terveydenhoitaja, sekä nuorten päihdepysäytyksen vastaava ohjaaja. Vanhempainilloista saadun hyvän palautteen perusteella niiden järjestämistä jatketaan myös lukuvuonna 2022-2023.

Hyvinvointialueen kanssa on mahdollisuus tehdä tiiviimpää yhteistyötä päihdevalistuksessa ja ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Hyvinvointialueella on varauduttu vastaamaan kuntakohtaisiin tarpeisiin, mikäli kuntakohtainen tilanne päihteen käytössä muuttuisi siten, että järeämmät tukitoimet olisivat tarpeen. Tuusulan tilanne nuorten päihteen käytön osalta ei ole hälyttävä käytettävissä olevien tietojen ja arjen havaintojen valossa. Seuraavassa muutamia esimerkkejä tukitoimista, joita on mahdollista käyttää:

- Nuorisoasemalta voi osallistua henkilöstöä vanhempainiltaan. Tällaisen vanhempainillan teemana on ollut esimerkiksi Lapsesta teiniksi. (toteutettu Tuusulassa)
- Tarvittaessa tehdään nuorisoaseman ja kunnan välistä yhteistyötä joustavasti, vastaten ajankohtaisiin tarpeisiin ja ilmiöihin. (toteutetaan Tuusulassa)
- Päihkeitä käyttävien nuorten vanhemmille voidaan järjestää ryhmätoimintaa. (tähän ei tunnusteta olevan tarvetta Tuusulassa tällä hetkellä)
- Jos vanhempia mietityttää oman lapsen päihteenkäyttö, ohjausta ja neuvontaa on saatavissa nuorisoasemalta. Yhteydenoton voi tehdä sähköisesti tai soittamalla. (käytössä Tuusulassa)

Ehkäisevä päihdetyö ja päihdevalistus kouluterveyskyselyn tulosten valossa

Kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan tarkasti kahden vuoden välein toteutettavan kouluterveyskyselyn vastauksia niin opetushenkilöstön kuin oppilas- ja opiskelijahuoltohenkilöstön parissa. Myös nuorisotyössä ja koulunuorisotyössä sekä kunta- että yksikötasoisista tuloksista ollaan tietoisia, ja koulunuorisotyö on mukana koulun tiimissä suunnittelemassa niitä toimia, joita kouluterveyskyselyn tulokset edellyttävät. Päihteisiin liittyviä indikaattoreita on hyvä seurata tässä kokonaisuudessa.

Tuusulalaisten nuorten päihteen käyttö kouluterveyskyselyn (2021) tulosten valossa:

- Raittiiden nuorten osuus on muuttunut seuraavasti vuodesta 2019 vuoteen 2021
 - Yläkoululaiset 65% --> 62%
 - Lukiolaiset 32% --> 33%
 - Ammattiin opiskelevista 29% --> 44%
- Viikoittain alkoholia käyttäviä nuoria on 4% yläkouluikäisten, 6% lukiolaisten ja 10% ammattiin opiskelevien ikäluokista.
- Päivittäin tupakoivia on 5,5% yläkouluikäisistä, alle 3% lukiolaisista ja 9% ammattiin opiskelevista. Tupakoivien osuus on laskenut 13 prosenttiyksiköllä ammattiin opiskelevilla kahdessa vuodessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kannabista kertoo kokeilleensa 8% yläkoululaisista, 19% lukiolaisista ja 23% ammattiin opiskelevista.
- Huumeiden hankkimisen omalla paikkakunnalla kokee helpoksi 48%, yläkoululaisista, 60% lukiolaisista ja 54% ammattiin opiskelevista.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa Johanna Sipiläisen, Ari Koposen ja usean muun valtuutetun esittämän aloitteen 20.6.2022 § 96 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Asian käsittely siirtyy seuraavaan kokoukseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 14.03.2023, § 28

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämisspäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa Johanna Sipiläisen, Ari Koposen ja usean muun valtuutetun esittämän aloitteen 20.6.2022 § 96 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa Johanna Sipiläisen, Ari Koposen ja usean muun valtuutetun esittämän aloitteen 20.6.2022 § 96 tulleen käsitellyksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 29

Ilmoitus- /muut asiat

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

TuusInfon toimintaan ja palveluihin tutustuminen

- Sirpa Seppälä ja Milla Salminen esittelevät TuusInfon toimintaa ja tiloja.

Asumisneuvojien ajankohtaiskatsaus/Elina Kolehmainen ja Tanja Turunen

Valtuustokauden puoliväliarviointi/lautakuntien työskentelyn arviointi käynnistymässä

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Sirpa Seppälä esitteli TuusInfon/Timmin toimintaa ja tiloja.

Elina Kolehmainen ja Tanja Turunen pitivät asumisneuvojien ajankohtaiskatsauksen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§23, §24, §25, §26, §27, §28, §29

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.